

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE – INŠTITUT ZA DRUŽBENE VEDE
Center za raziskovanje javnega mnenja in množicnih komunikacij
Ljubljana, Kardeljeva ploščad 5

Tel.: 01/5805-370, 01/5805-105

Fax: 01/5805-104

E-mail: cjmmksjm@uni-lj.si

STALIŠČA SLOVENSKE JAVNOSTI O POLICIJI

Ljubljana, 27. 6. 2003

Porocilo o raziskavi, ki je bila opravljena v dneh od 16. do 18. junija 2003

***Center za raziskovanje javnega mnenja in množicnih komunikacij
Inštitut za družbene vede FDV, Univerza v Ljubljani
Ljubljana, Kardeljeva ploščad 5***

V dneh od 16. do 18. junija 2003 smo na osnovi vzorca telefonskih naročnikov zajeli 882 polnoletnih oseb, državljanov Slovenije in z njimi izvedli telefonski intervju s pomočjo standardiziranega vprašalnika. Vzorcenje je potekalo iz vzorčne baze (BN=1984), ki je bila izcrpana do 44%. Telefonske intervjuje je izvajalo 25 izšolanih anketarjev CJMMK, povprečen čas trajanja intervjuja (racunalniška meritev) je 13 minut, medtem ko je skupni bruto čas trajanja ankete 412 ur.

Zasnovno vprašalnika, kontrolo izvedbe in pripravo poročila je opravila skupina CJMMK: prof. dr. Niko Toš, doc. dr. Samo Uhan, dr. Slavko Kurdija, Matej Kovacic, univ. dipl. soc., Živa Filej, univ. dipl. soc., Rebeka Falle, univ. dipl. soc. in Ivi Kecman, tajnica centra.

Raziskava »Stališča slovenske javnosti o policiji« vsebuje modelske spremenljivke, ki omogočajo prepoznavo in oceno dejavnikov oblikovanja odnosa javnosti do institucije kot je policija. V anketni instrument so tako vključena vprašanja, ki merijo splošno zadovoljstvo oziroma zaupanje v slovensko policijo, kot tudi vprašanja – spremenljivke, s katerimi merimo odnos in ocene respondentov o specifičnih atributih in dejavnostih policije.

Porocilo vsebuje popoln pregled postavljenih vprašanj in dobljenih odgovorov – v prilogi. V nadaljevanju podajamo pregled najznacilnejših ugotovitev v opisni, graficni ali numerični obliki. Vsa vprašanja in merila v gradivu so povzeta v izvorni obliki.

V prilogi poročila dodajamo tabelarno gradivo, ki kaže na povezanosti med izraženimi stališči anketirancev ter njihovimi socialno-demografskimi značilnostmi. Tako v analizo vključujemo poleg starosti, izobrazbe, spola še zaposlenost, regionalno pripadnost respondentov, kraj bivanja anketirancev in zadovoljstvo z delom policije.

UVOD

Študije, ki postavljajo Slovenijo v primerljiv kontekst evropskih držav kažejo, da Slovenija po obsegu izraženega zaupanja v institucije demokratičnega sistema, zaostaja za tradicionalnimi evropskimi demokracijami. Izrazito je predvsem manjše zaupanje v parlament, bistveno nižje je tudi zaupanje v delovanje pravnega sistema, javne službe, cerkve, manjše je tudi zaupanje v represivne institucije. Na primerljivem evropskem povprečju je le zaupanje v izobraževalne institucije, še vedno nadpovprečno pa je zaupanje v medije.

Zaupanje v institucije, katerih ocene niso zgolj situacijsko pogojene, so odvisne predvsem od konteksta, ki ga oblikuje politična kultura in demokratična tradicija dežele. S stanjem politične kulture sovпада zlasti podpora pravnemu sistemu in represivnim institucijam. Vse primerjalne raziskave kažejo, da je Slovenija po stopnji zaupanja v te institucije bližje novim demokracijam posttranzicijskih družb, kot uveljavljenim demokracijam, vendar s prepoznavnim trendom »odmikanja« od tranzicijskega vzorca, kar se kaže predvsem pri naraščajočem zaupanju v ključne institucije demokratičnega sistema.

Raziskava »Stališča slovenske javnosti o policiji«, ki jo je izvedel Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij pri Fakulteti za družbene vede vsebuje modelske spremenljivke, ki omogočajo prepoznavo in oceno dejavnikov oblikovanja odnosa javnosti do institucije kot je policija. V anketni instrument so tako vključena vprašanja, ki merijo splošno zadovoljstvo oziroma zaupanje v slovensko policijo, kot tudi vprašanja – spremenljivke s katerimi merimo odnos in ocene respondentov o specifičnih atributih in dejavnostih policije.

Interpretacija rezultatov raziskave vključuje primerjave z lansko meritvijo ter analizo strukturnih sprememb. Rezultati tokratne meritve potrjujejo stabilnost stališč državljanov Slovenije o slovenski policiji, hkrati pa nakazujejo nekatera značilna strukturna odstopanja. Tako se na primer kaže netipičnost stališč kategorije samozaposlenih, pri nekaterih vprašanjih pa izrazito odstopajo stališča mlajših in visoko izobraženih respondentov, kar v poročilu posebej obravnavamo.

I. EMPIRICNE UGOTOVITVE

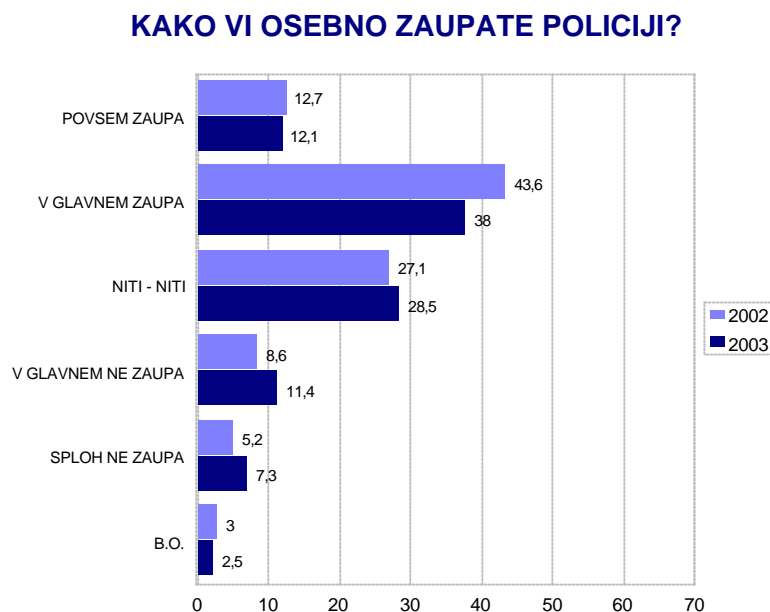
1.1. ZAUPANJE IN ZADOVOLJSTVO Z DELOM POLICIJE

Zaupanje v policijo

Odgovori na vprašanje »Ali vi osebno zaupate policiji?« kažejo, da je policija v Sloveniji deležna razmeroma visoke stopnje zaupanja, saj policiji povsem zaupa 12,1% prebivalcev, v glavnem zaupa 38,0% medtem ko je 28,5% respondentov izbralo srednjo modaliteto. Na negativnem delu lestvice so odstotki precej nižji, saj je tistih, ki policiji v glavnem ne zaupajo 11,4%, tistih, ki pa ji sploh ne zaupajo, pa le 7,3%. 2,5% vprašanih svojega zaupanja policiji ni moglo opredeliti. Povprečna ocena zaupanja policiji, na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni, da ji povsem zaupajo in 5, da ji sploh ne zaupajo, je 2,63 (2,49 meritev 02). V primerjavi z meritvijo v letu 2002 je največji premik opazen pri odgovoru »v glavnem zaupa«, ocena je iz 43,6% padla na 38%, zvišali pa so se tudi deleži nezaupanja.

Ocene zaupanja policiji se ne razlikujejo znatno glede na posamezne demografske kategorije, znatnejša odstopanja se kažejo predvsem glede na regionalno pripadnost respondentov. Najbolj policiji zaupajo prebivalci obalno-kraške regije (povprečna ocena zaupanja 2,95), najmanj pa ji zaupajo v Posavju (2,22).

Graf 1:

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (N=944) - 2003 (N=882)

Ocena dela policije

Ocena dela policije je močno povezana z oceno zaupanja, saj naceloma tisti anketiranci, ki visoko ocenjujejo zaupanje policiji, visoko ocenjujejo tudi njeno učinkovitost in obratno. Zadovoljstvo z delom policije so anketiranci prav tako kot zaupanje ocenjevali na lestvici od 1 do 5, le da je tu ocena 5 pomenila, da je vprašani zelo zadovoljen z delom policije, 1 pa, da je z njenim delom zelo nezadovoljen. Povsem nezadovoljnih z delom policije je bilo 3,9% vprašanih, 10,9% jih je z delom policije nezadovoljnih, niti zadovoljnih niti nezadovoljnih je 44,5%, zadovoljnih 28,1% in povsem zadovoljnih 10,3% anketiranih. 2,3% vprašanih dela policije ni moglo oceniti. Povprečna ocena zadovoljstva z delom policije znaša 3,31.

Podobno kot pri oceni zaupanja se tudi pri oceni dela policije kažejo značilnejše razlike glede na regijo. Najmanj so z delom policije zadovoljni v Zasavju, kjer njeno uspešnost povprečno ocenjujejo samo z oceno 2,69. Zasavje je hkrati tudi edina regija, kjer je ocena dela nižja od 3. Najvišjo oceno za svoje delo (3,64) pa so si policisti prislužili v kraški regiji. Poleg regije se razlike kažejo tudi glede na izobrazbo, kraj bivanja, spol in starost anketirancev. Glede na izobrazbo najbolje policijo ocenjujejo tisti z osnovnošolsko izobrazbo, pri katerih je povprečna ocena zadovoljstva z delom

policije 3,50. Anketiranci s poklicno, srednješolsko ter višjo oz. visoko izobrazbo, delo policije ocenjujejo slabše, njihove ocene so nižje od povprečne ocene 3,31. Najbolj kritični so respondenti s poklicno izobrazbo (povprečna ocena 3,17).

Glede na kraj bivanja je zadovoljstvo z delom policije najvišje na podeželju oz. manjšem kraju ali mestu, najmanjše pa v večjih mestih, Ljubljani in Mariboru. Pri starostnih skupinah so do dela policije najbolj kritični stari od 30 do 45 let, najmanj pa stari od 61 let in več. Z delom policije so bolj zadovoljne ženske kot moški.

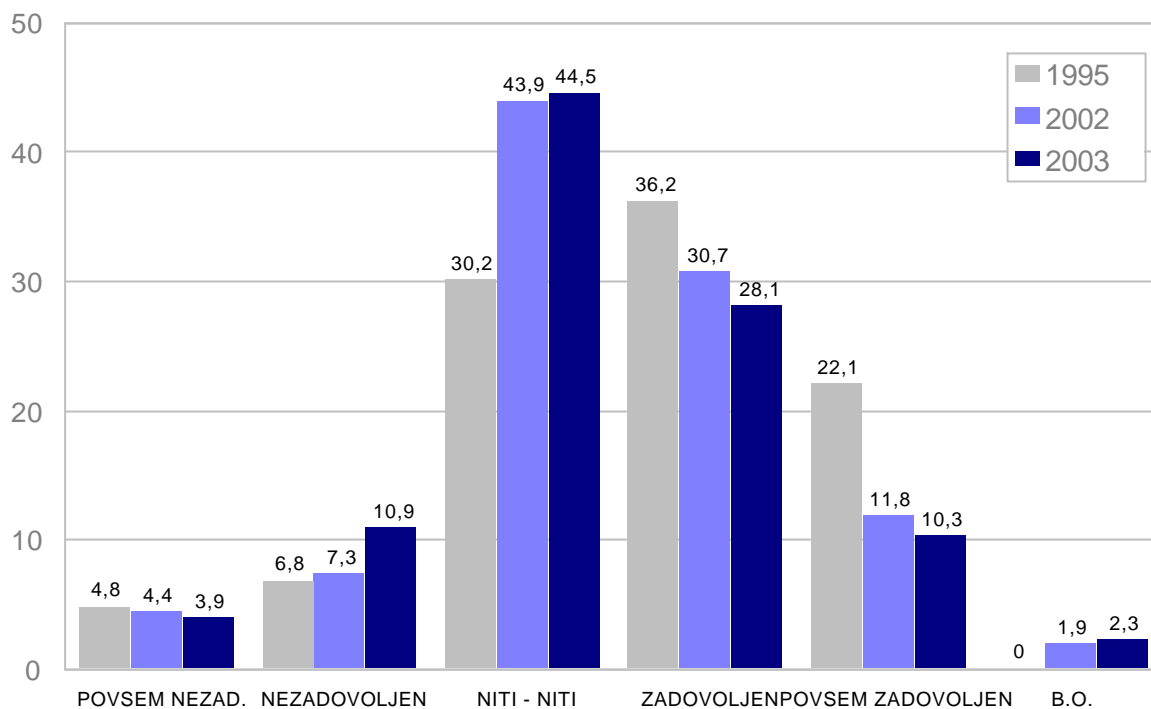
Medcasovne primerjave

Ugotovimo lahko, da je v primerjavi z letom 1995 splošno zadovoljstvo z delom policije nekoliko padlo. Kot je razvidno iz grafa 2, so deleži tistih, ki so povsem nezadovoljni in nezadovoljni ostali skoraj nespremenjeni, kar za 14,3 odstotnih točk se je povečal delež tistih, ki niso niti zadovoljni niti nezadovoljni z delom policije, medtem ko sta deleža zadovoljnih in povsem zadovoljnih respondentov, znatno nižja. Med leti 2002 in 2003 je opazen majhen premik navzdol pri zadovoljnih in navzgor pri nezadovoljnih z delom policije.

/

Graf 2:

KAKO STE ZADOVOLJNI Z DELOM POLICIJE?

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 1995, 2002 in 2003

2.2. OCENE LASTNOSTI POLICIJE

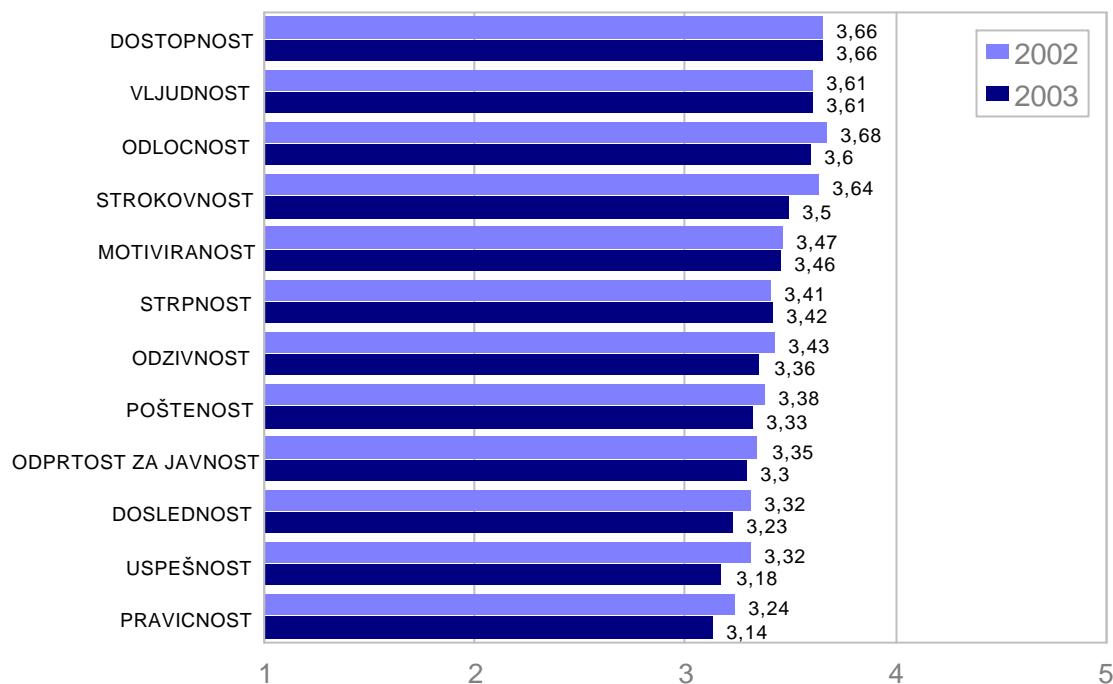
Anketiranci so nekatere lastnosti policije ocenjevali na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da navedena lastnost sploh ne velja za slovensko policijo, 5 pa pomeni, da ta lastnost v celoti velja. Povprečna ocena, izračunana na vseh spremenljivkah, znaša 3,38 in je v primerjavi z letom 2002 (3,44) nižja. Kot prikazuje graf 3, respondenti z najvišjo povprečno oceno ocenjujejo dostopnost (povprečna ocena 3,66), vljudnost in odločnost slovenske policije. Lastnosti, katerih ocena je nižja od skupne ocene 3,38, so odzivnost, poštenost, odprtost za javnost, doslednost, uspešnost ter pravico, z najnižjo oceno 3,14. Primerjava s preteklim letom pokaže, da so se povprečne vrednosti posameznih lastnosti v večini primerov malenkostno znižale, na isti ravni kot pred letom dni so ostale: dostopnost, vljudnost, motiviranost in strpnost.

CJMMK, Anketa o delovanju policije, junij 2003

Graf 3:

V KOLIKŠNI MERI VELJAJO NAŠTETE LASTNOSTI ZA SLOVENSKO POLICIJO?

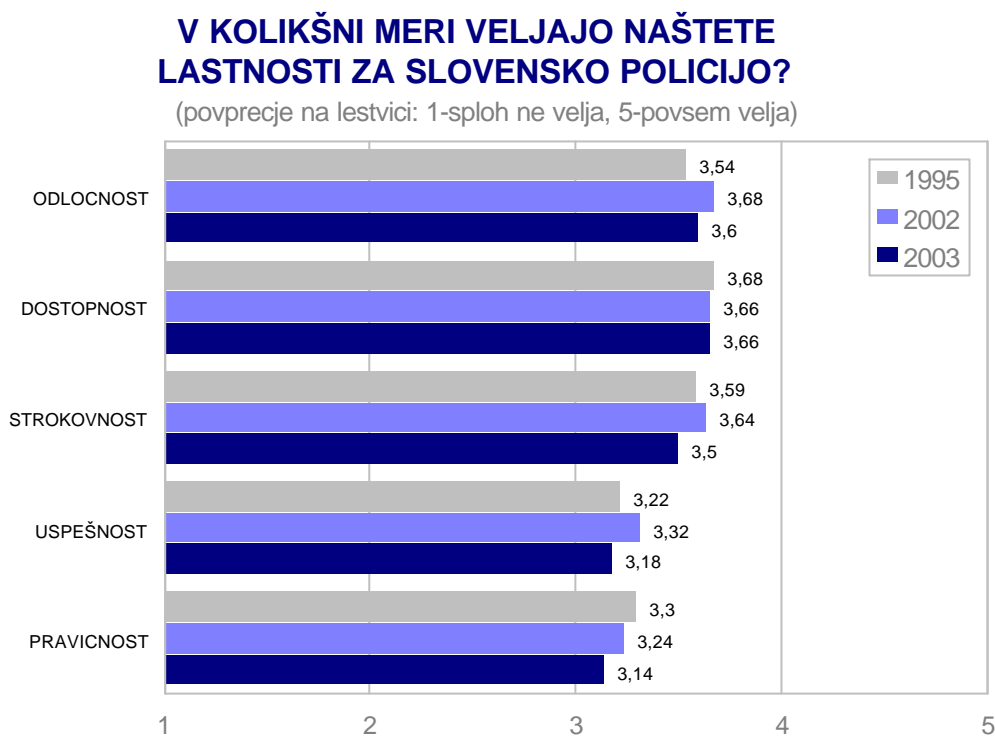
(povprečje na lestvici: 1-sploh ne velja, 5-povsem velja)

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (N=944) - 2003 (N=882)

Primerjava meritev z letom 1995 ne razkrije bistvenih sprememb v ocenjevanju oz. rangiranju lastnosti policije (graf 4). V meritvi leta 1995 so respondenti menili, da je za slovensko policijo najbolj značilna dostopnost, sledila je strokovnost in odlocnost na tretjem mestu. Razen v primeru pravicnosti, kjer je povprečna ocena v vsaki meritvi malo nižja, je bilo za policijo najbolj ugodno leto 2002, saj so bila povprečja za posamezne lastnosti takrat najvišja.

Graf 4:

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 1995, 2002 IN 2003

2.3. PODROCJA DELOVANJA POLICIJE

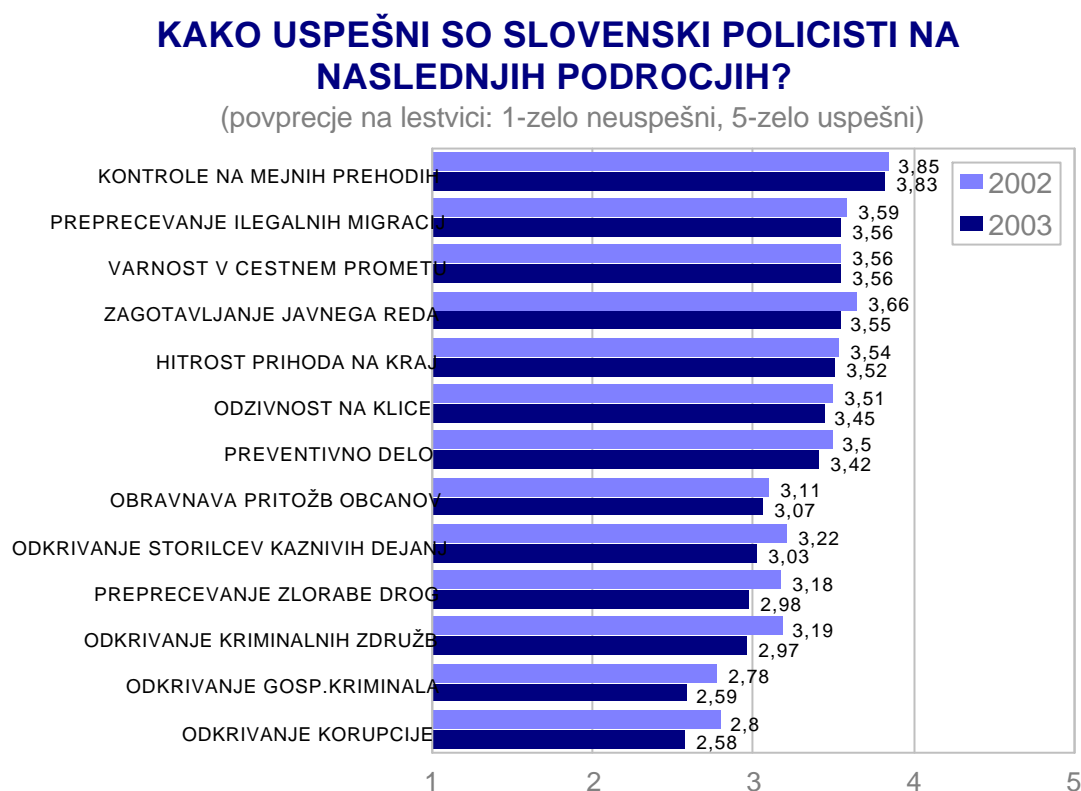
Slovenska policija opravlja svoje delo na različnih področjih. Kako so z delom na splošno zadovoljni anketiranci, smo že ugotovili, v tem bloku pa so vprašani ocenjevali posamezna področja dela policije. Ponovno so uspešnost ocenjevali s »šolskimi« ocenami od 1 do 5. Povprečna, splošna ocena zadovoljstva z delom policije je 3,31, ce pa izračunamo povprečno oceno zadovoljstva z delom glede na posamezna področja delovanja policije, dobimo oceno 3,22 (leta 2002 je ta ocena znašala 3,31).

V grafu 5 so prikazane ocene posameznih področij. Kot v letu 2002 je najvišjo oceno, ki znatno odstopa od ostalih (3,83), policija prejela za svoje delo na mejnih prehodih. Sledijo preprečevanje ilegalnih migracij, varnost v cestnem prometu, zagotavljanje javnega reda in miru, hitrost prihoda na kraj, odzivnost na klice in preventivno delo. Ta področja so ocenjena dokaj enotno, z ocenami od 3,42 do 3,56. V naslednjem ocenjevalnem bloku z ocenami od 2,97 do 3,07 so področja, ki se nanašajo

CJMMK, Anketa o delovanju policije, junij 2003

na obravnavanje pritožb občanov, odkrivanje storilcev kaznivih dejanj, preprečevanje zlorabe drog ter odkrivanje kriminalnih združb. Najnižje, s povprečno oceno pod 3, sta ocenjena odkrivanje korupcije (2,58) in odkrivanje gospodarskega kriminala (2,59). Najvišji premiki v (ne)uspešnosti v primerjavi z letom 2002 so na področjih, ki imajo najnižje povprečne ocene.

Graf 5:

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (N=944) - 2003 (N=882)

Analize, ki temeljijo na metodah združevanja pokažejo, da gre pri ocenjevanju posameznih področij dela za dve dimenziji. T.i. razvrščanje pokaže, da so v eni skupini spremenljivke, ki merijo učinkovitost policije pri:

- odkrivanju storilcev kaznivih dejanj
- odkrivanju korupcije
- preiskovanju kriminalnih združb
- preiskovanju gospodarskega kriminala
- preprečevanju zlorabe drog.

V drugo skupino se uvrščajo tale področja:

- varnost v prometu
- preprečevanje ilegalnih migracij
- kontrola na mejnih prehodih
- zagotavljanje javnega reda in miru
- reševanje pritožb občanov
- preventivno delo
- hitrost prihoda policistov na kraj
- odzivnost na klice državljanov

V prvo skupino se razvrščajo področja na osnovi ocen systemskega delovanja policije. V drugem sklopu so področja razvrščena na osnovi neposrednega, »izkustvenega« ocenjevanja delovanja policije.

Delitev na dve domeni se kaže tudi v ocenah. Tako imenovano »systemske delovanje policije« so anketiranci ocenili z nižjo povprečno-sredinsko oceno kot »osebno delovanje policije«, katerega anketiranci bolje poznajo.

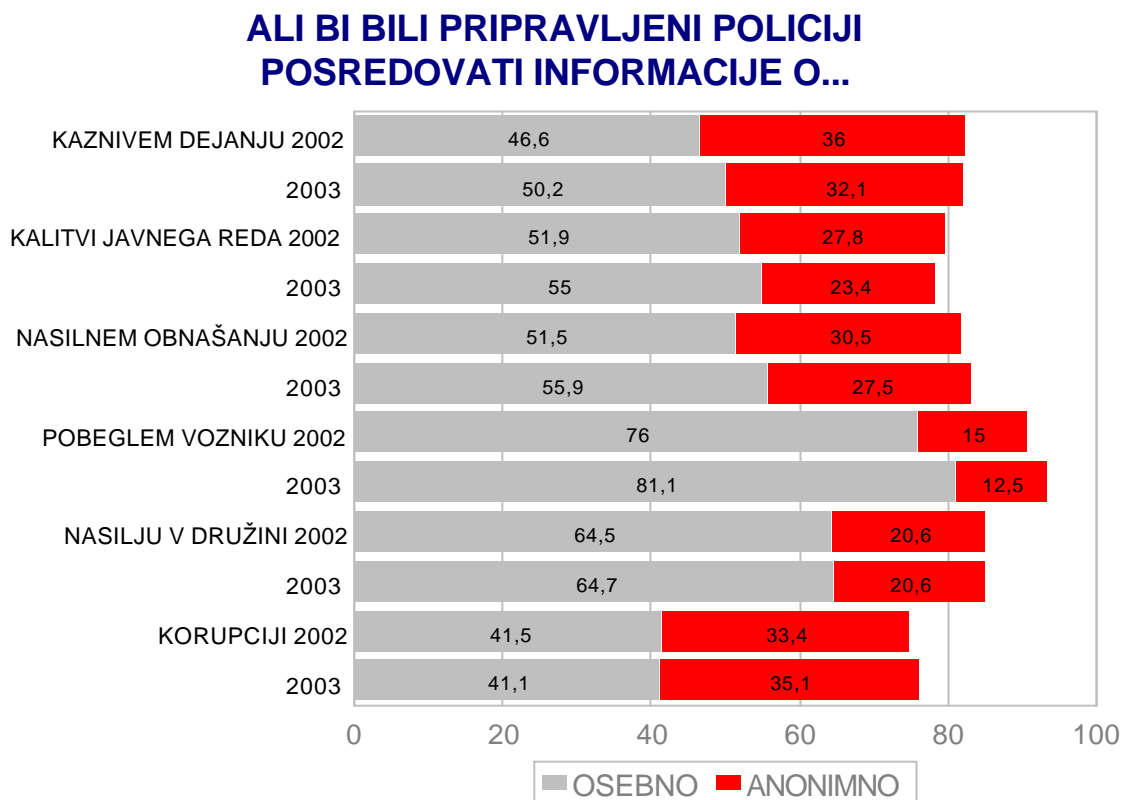
Z metoda razvrščanja področij delovanja policije, glede na izbrane kriterije, v primerjavi z lansko meritvijo ne zaznamo zančilnih odstopanj.

2.4. POSREDOVANJE INFORMACIJ POLICIJI

Policija si pri svojem delu pomaga tudi z informacijami, ki jih bodisi anonimno, bodisi s polnim imenom in priimkom posredujejo državljanji. Anketiranci so najbolj pripravljeni podajati informacije o pobeglem vozniku. Te informacije bi podalo kar 93,6% anketiranih, od tega bi jih bilo pri posredovanju tovrstnih informacij 81,1% pripravljenih povedati svoje ime in priimek. Sledi sporočanje informacij o nasilju v družini z 85,3%, podatki o nasilnem obnašanju (83,4%), kaznivem dejanju (82,3%) in kalitvi javnega reda in miru (78,4%). Pri vseh teh področjih je vsaj dve tretjini tistih, ki bi posredovali informacije, pripravljenih povedati tudi svoje osebne podatke. Nekoliko drugače je le pri posredovanju informacij o korupciji, kjer bi te informacije posredovalo

76,2% anketiranih, od tega nekaj več kot polovica z imenom in priimkom. V meritvi 2003 ni opaznih večjih sprememb v posredovanju informacij policiji v primerjavi z letom 2002.

Graf 6:

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (N=944) - 2003 (N=882)

Med vprašanimi je bilo le 1,2% takih, ki ne bi bili pripravljeni policiji posredovati nobenih informacij, torej niti za eno omenjeno področje, vseh šest vrst informacij pa bi bilo (anonimno ali osebno) pripravljenih posredovati 68,5% vseh respondentov.

2.5. NAJBOLJŠA IN NAJSLABŠA PODROCJA DELOVANJA POLICIJE

Respondenti so delovanje policije ocenjevali tudi s pomočjo nabora področij, ki so posredno ali neposredno vezana na delo policije. Tako so glede na nabor izbirali

podrocji, ki jih po njihovem mnenju policija najbolje opravlja in podrocji (znotraj istega nabora), ki jih policija najslabše opravlja. Podrocja smo razvrstili v dva sklopa.

V prvem sklopu so respondenti ocenjevali (izbirali):

- odzivnost policistov na dogodke
- nudenje pomoci
- prisotnost na terenu
- skrb za žrtve
- osebno urejenost policistov

V drugem sklopu so podrocja:

- spoštovanje clovekovih pravic
- spoštovanje zakonov
- strokovno ukrepanje
- obnašanje policistov v postopku

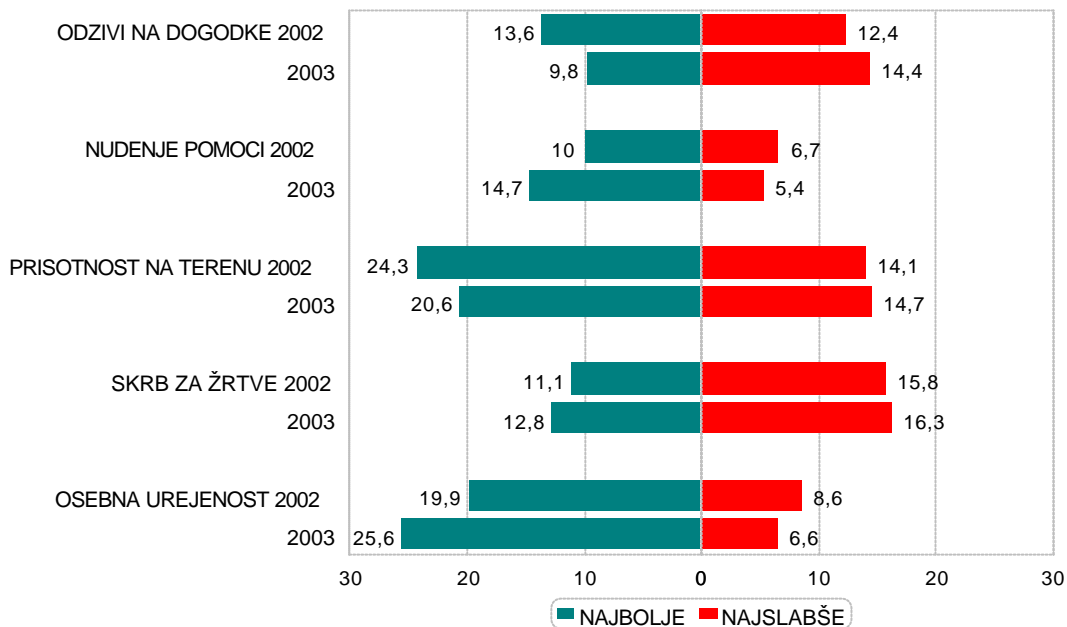
Najbolje ocenjeno podrocje v prvem sklopu je osebna urejenost policistov, izbere ga cetrtnina respondentov. Petina anketiranih pa je kot najboljše podrocje izpostavila prisotnost policistov na terenu. Nekoliko slabše je bilo ocenjeno nudenje pomoci ter skrb za žrtve; najmanjkrat so respondenti kot aktivnost policije, ki jo le ta najbolje opravlja, izbrali odzivnost na dogodke.

V letu 2002 so anketiranci med podrocji, ki jih policija dobro opravlja, na prvo mesto postavili prisotnost na terenu, sledijo pa osebna urejenost, odzivnost na dogodke, skrb za žrtve in nudenje pomoci.

Nudenje pomoci je hkrati najmanjkrat navedena dejavnost v negativnem naboru podrocij, kjer prednjacijo skrb za žrtve, prisotnost na terenu in odzivi na dogodke. Skrb za žrtve in odzivi na dogodke sta podrocji, ki sta bili veckrat omenjeni med negativnimi kot med pozitivnimi podrocji. V primerjavi z letom 2002 med najslabšimi podrocji delovanja policije ni prišlo do sprememb.

Graf 7:

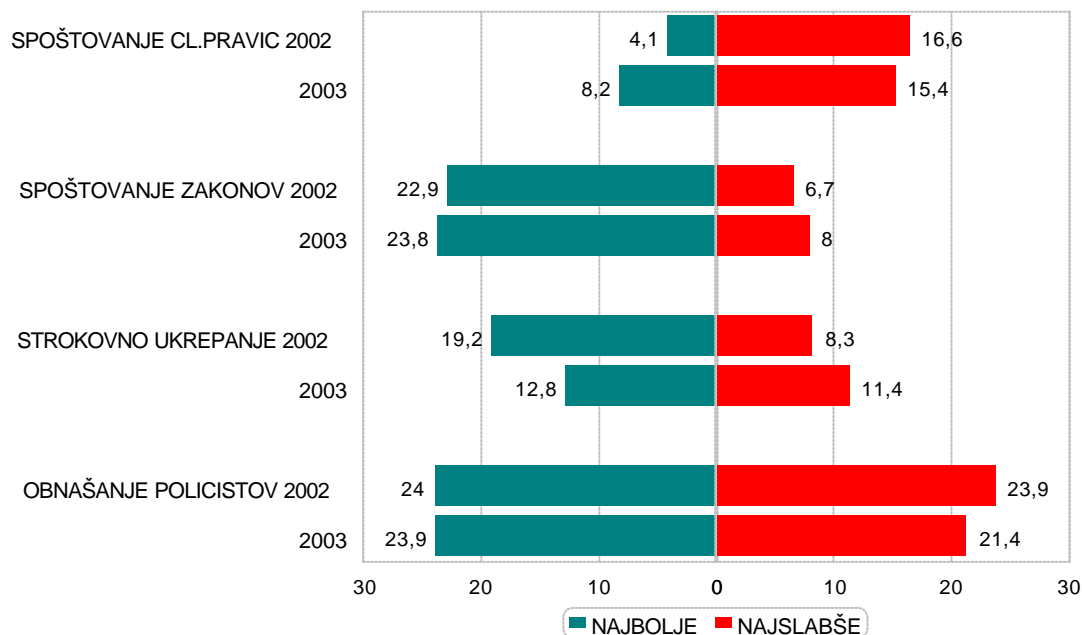
MED NAŠTETIMI PODROCJI OCENITE, KATERO POLICIJA NAJBOLJE/NAJSLABŠE OPRAVLJA

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (N=944) - 2003 (N=882)

Graf 8:

MED NAŠTETIMI PODROCJI OCENITE, KATERO POLICIJA NAJBOLJE/NAJSLABŠE OPRAVLJA

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (N=944) - 2003 (N=882)

V drugem sklopu na pozitivnem polu prevladujeta obnašanje policistov in spoštovanje zakonov. Spoštovanje clovekovih pravic kot najbolj uspešno podrocje delovanja policistov navaja le 8,2% anketiranih. Na negativnem delu je najveckrat omenjeno obnašanje policistov (vec kot petina respondentov), sledi spoštovanje clovekovih pravic, strokovno ukrepanje in spoštovanje zakonov. Najvecji premiki v premerjavi z letom nazaj so na strani najbolj uspešnih podrocij – pri spoštovanju clovekovih pravic navzgor in pri strokovnem ukrepanju navzdol.

2.6. USTVARJANJE MNENJA O POLICIJI

Anketiranci si svoja mnenja o policiji ustvarjajo predvsem na podlagi izkušenj, ki so si jih pridobili osebno (47,2%), temu pa sledijo porocanja medijev – televizije (37,3%) in casopisev (26,8%). Prav tako pomembne pri ustvarjanju mnenja o policiji se zdijo anketirancem tudi izkušnje ostalih družinskih clanov, prijateljev, sodelavcev (26,6%). K ustvarjanju mnenja o policiji v manjši meri pripomorejo še ter nastopi predstavnikov policije v javnosti (11,8%), porocanja radia (11,4%) in kakovost opravljenega dela (5,4 %).

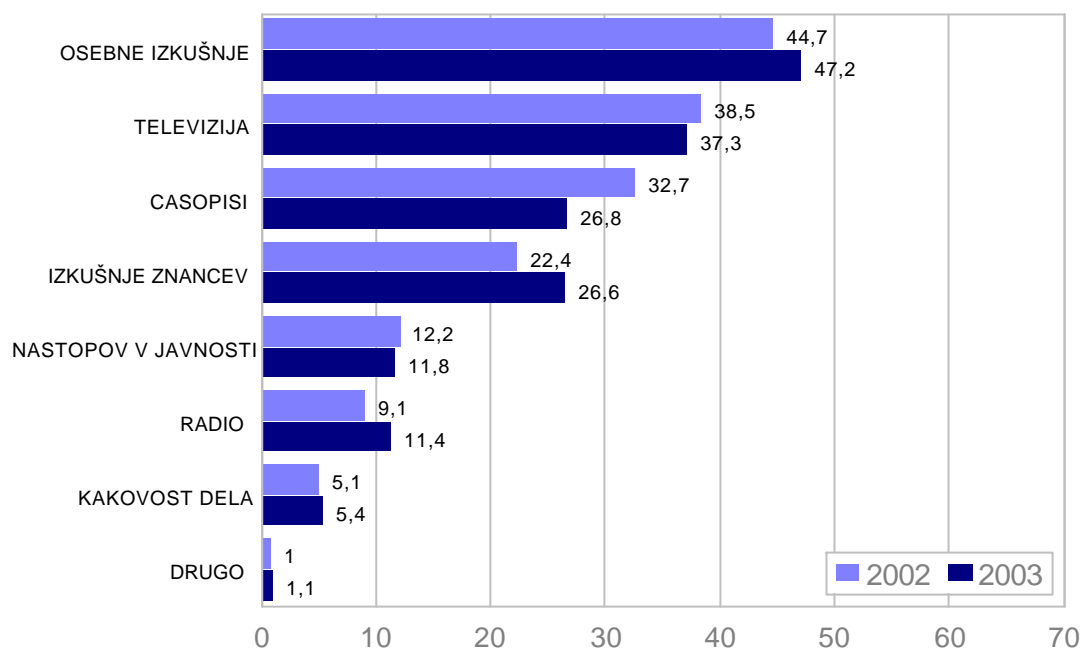
Med tistimi anketiranci, ki trdijo, da si mnenje o policiji in policistih ustvarjajo na podlagi lastnih izkušenj, prednjacijo mlajši (stari do 30 let), nezadovoljni z delom policistov, visoko izobraženi, moški ter prebivalci Ljubljane in Maribora. Velja tudi, da anketiranci, ki si ustvarjajo mnenje na podlagi izkušenj znancev, pripadajo skupini, ki je mlajša od 30 let.

V primerjavi s prejšnjo meritvijo se je povecal delež tistih, ki si ustvarjajo mnenje o policistih na podlagi lastnih izkušenj in izkušenj znancev, zmanjšal pa delež tistih, ki si mnenje pridobijo s pomocjo casopisov.

Graf 9:

NA PODLAGI ČESA SI USTVARITE SVOJE MNENJE O POLICISTIH?

(seštevek dveh odgovorov)

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (N=944) - 2003 (N=882)

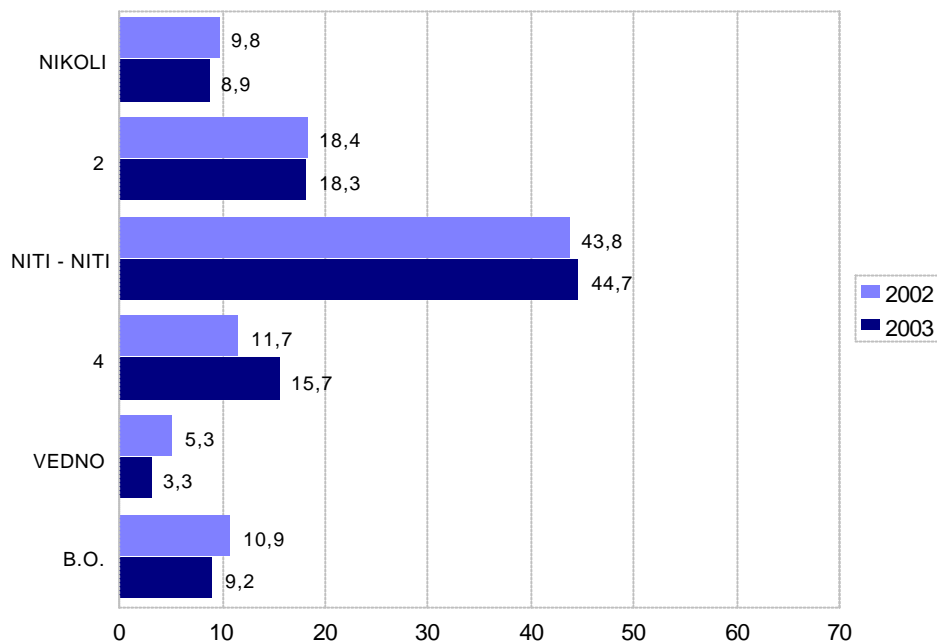
2.7. PREKORACITEV POOBLASTIL POLICISTEV, PRITOŽBE IN NEPRIJETNE IZKUŠNJE

Prekoracenje pooblastil

Respondenti so na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni nikoli in 5 vedno, ocenjevali, kako pogosto policisti prekoracujejo svoja pooblastila. 9,8% anketiranih meni, da se to ne dogaja nikoli, 5,3% pa, da se dogaja vedno. Na sredino lestvice se je uvrstilo 43,8% sodelujocih v anketi. Med anketiranci, ki trdijo, da policisti nikoli ne prekoracujejo pooblastil, je največ tistih, ki so zadovoljni z delovanjem policije in tistih z osnovno izbrazbo. Mlajši respondenti (do 30 let) in anketiranci, ki so nezadovoljni z delom policije, pa ugotovljajo, da policisti vedno kršijo svoja pooblastila.

Graf 10:

ALI MENITE, DA POLICISTI PRI SVOJEM DELU PREKORACUJEJO POOBLASTILA ALI NE?

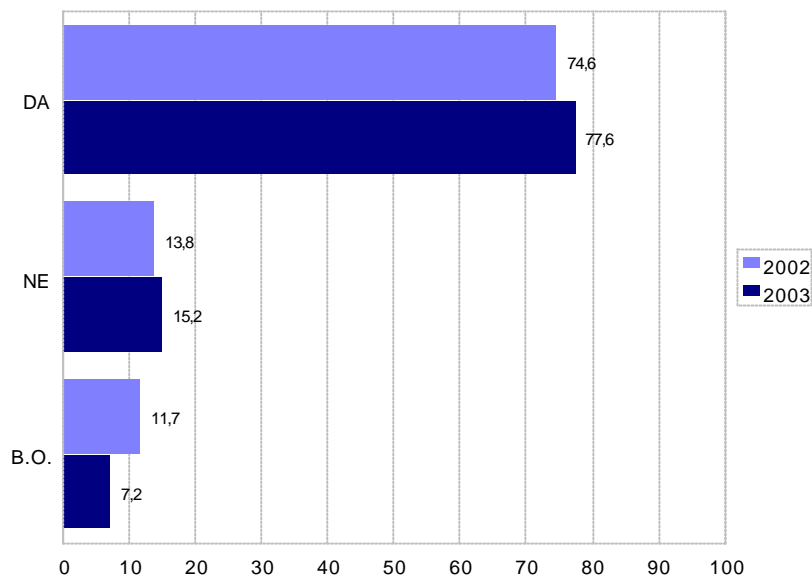
CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (N=944) - 2003 (N=882)

Pritožbe v primeru prekoracitve pooblastil

V primerjavi z lansko meritvijo se je pri tem vprašanju povečala predvsem stopnja opredeljenosti anketirancev in posledicno delež tistih, ki bi se pritožili oz. se ne bi pritožili. Meritev kaže, da je med vsemi anketiranci več kot tri četrtine takih, ki bi ob prekoracitvi pooblastil policistov vložili pritožbo in le 15,2 % respondentov o pritožbi ne razmišlja. Med anketiranci, ki bi se pritožili je nadpovprečen delež visoko izobraženih.

Graf 11:

CE BI POLICISTI V POSTOPKU PREKORACILI POOBLASTILA, BI SE PRITOŽILI?

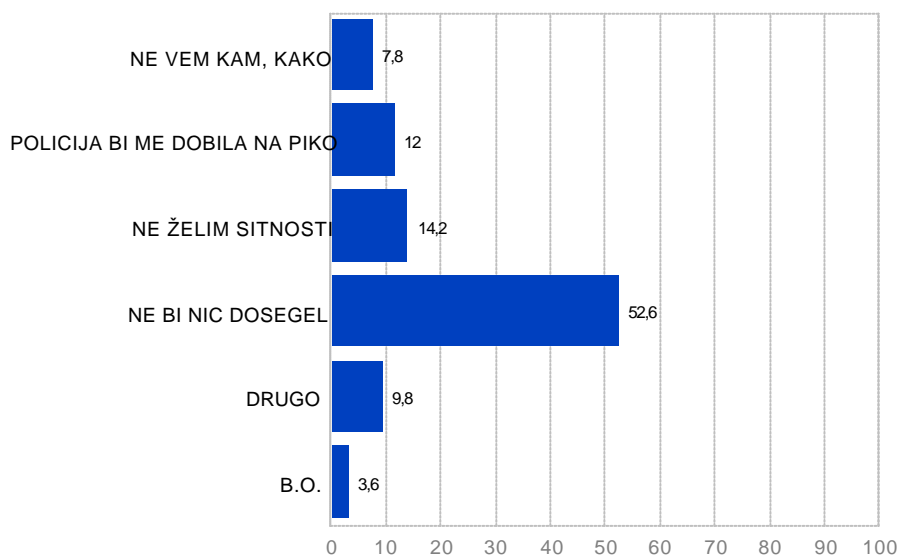
CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (N=944) - 2003 (N=882)

Cetudi je delež anketirancev, ki so odgovorili, da se v primeru prekoracitve policijskih pooblastil ne bi pritožili razmeroma majhen, je analitico relevanten. Vec kot polovica (52,2 %) tistih, ki se ne bi pritožili meni, da je pritoževanje neucinkovito, 12 % pa jih ocenjuje, da bi jih policija v tem primeru šikanirala (»dobila na piko«).

Graf 12:

ZAKAJ SE NE BI PRITOŽILI?

(tisti, ki se ne bi pritožili, n=134)

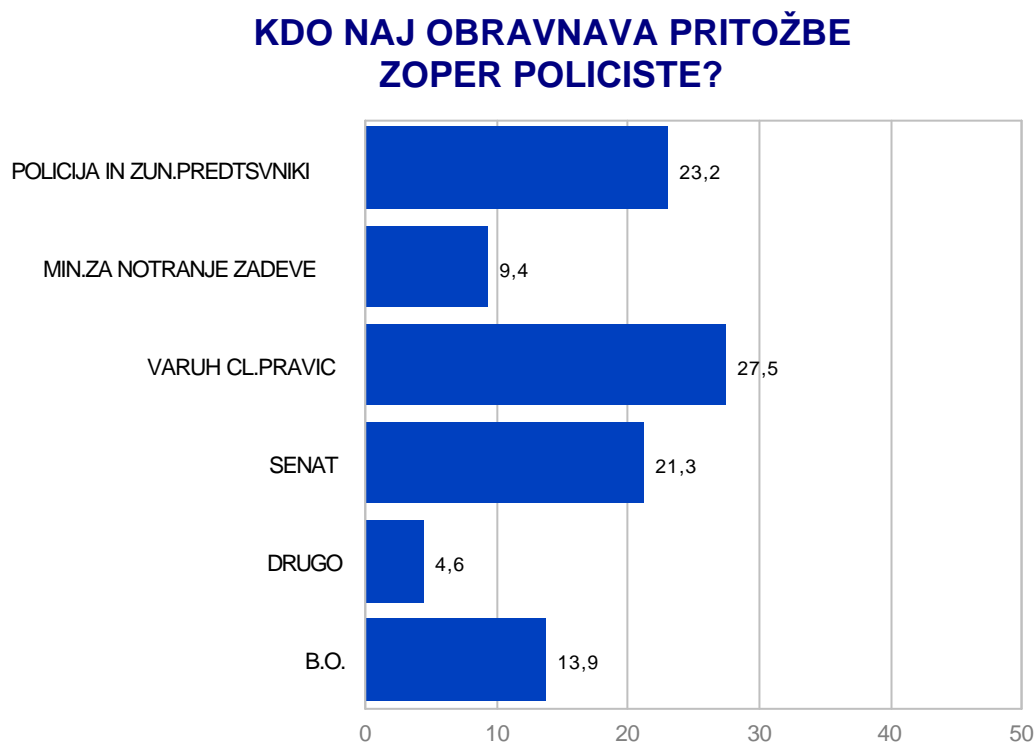

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2003

Raziskava ponuja tudi odgovor na vprašanje kdo naj, glede na prevladujoca stališca anketirancev, obravnava pritožbe. Vecina anketirancev (27,5 %) meni, da bi moral pritožbe obravnavati varuh clovekovih pravic, 23,2 % anketirancev soglaša s sedanjim nacinom reševanja pritožb, in petina meni, da je treba oblikovati senat v katerem bi bili ugledni predstavniki slovenske družbe.

Odgovori o instituciji, ki naj bi reševala pritožbe državljanov zoper delo policije, se razlikujejo predvsem glede na izobrazbo anketirancev. Anketiranci z nižjimi stopnjami izobrazbe predlagajo, da nja pritožbe rešuje varuh clovekovih pravic, medtem ko višje izobraženi anketiranci menijo, da naj pritožbe rešuje policija oziroma senat uglednih predstavnikov slovenske družbe.

Graf 13:

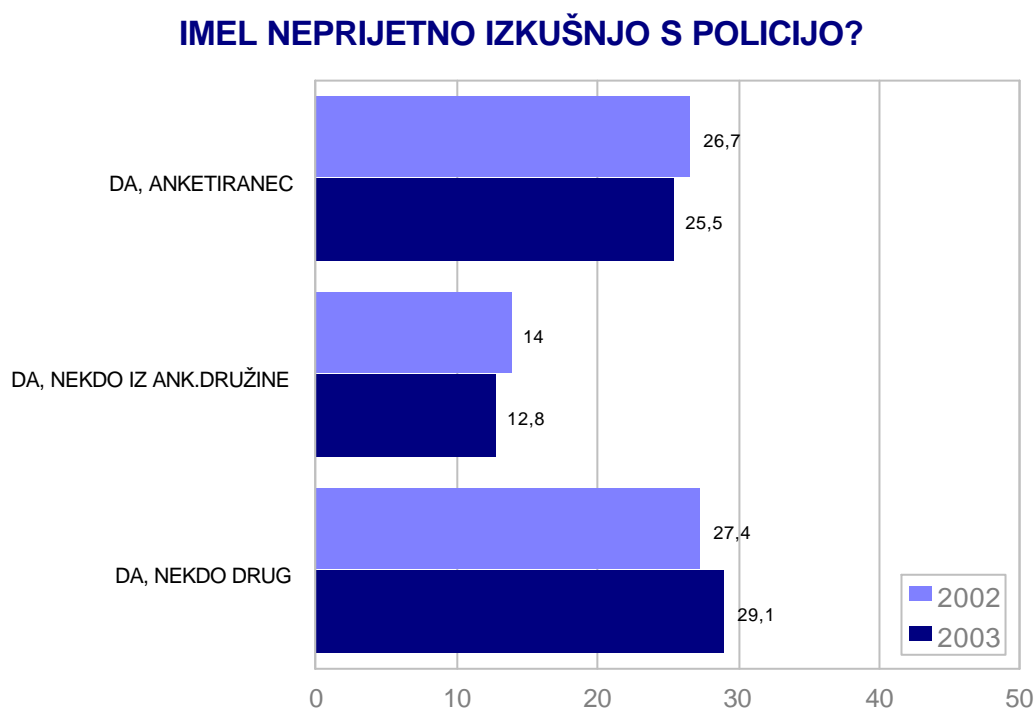

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2003, N=882

Neprijetne izkušnje s policijo

Med vsemi sodelujocimi v raziskavi je dobra cetrtina tistih, ki so osebno imeli negativno izkušnjo s policijo. Prednjacijo moški, samozaposleni, respondenti s srednjo stopnjo izobrazbe, mlajši ter prebivalci osrednje, zasavske in dolenjske regije. Približno 13% anketiranih je izjavilo, da so imeli negativno izkušnjo s policijo njihovi clani družine, medtem ko je bilo 29,1% takih, ki so trdili, da je imel negativno izkušnjo nekdo drug. V primerjavi z lansko meritvijo ne ugotavljamo znacilnejših odstopanj v odgovorih respondentov.

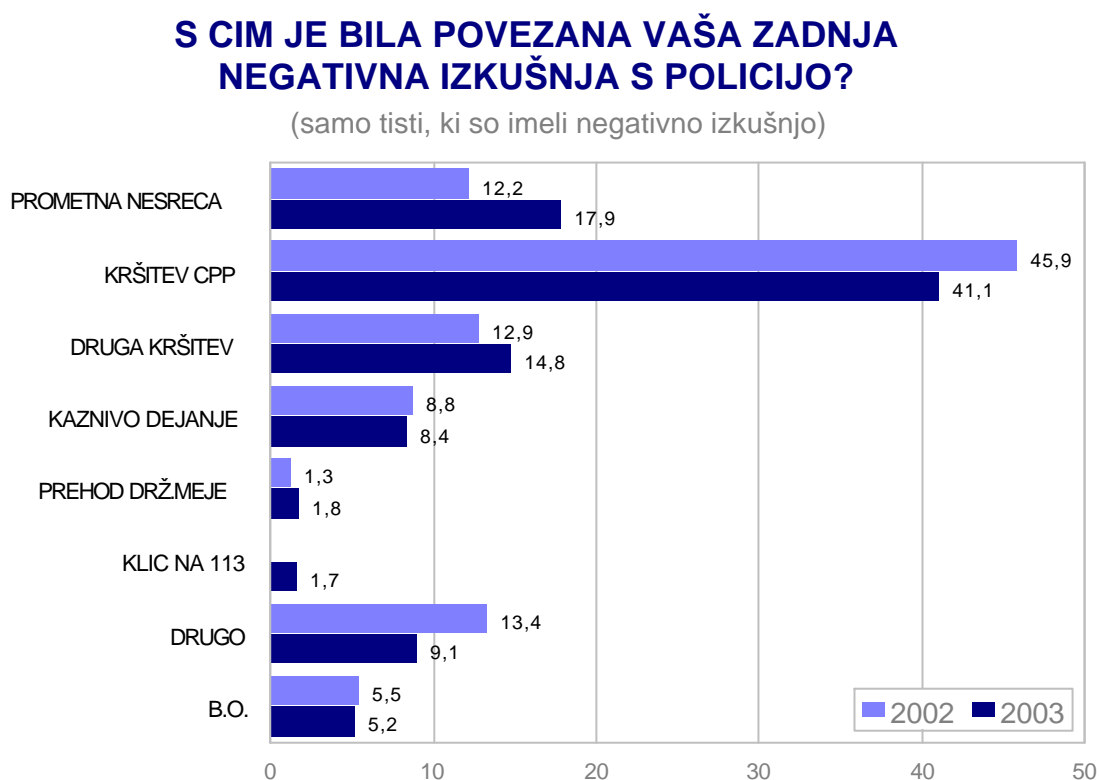
Graf 14:

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (N=944) - 2003 (N=882)

Negativne izkušnje anketirancev so glede na navedbe najpogosteje povezane s kršitvijo cestno prometnih predpisov (41,1 %), sledijo pa druge kršitve (14,8 %) in prometne nesreče (17,92 %). V največji skupini – tisti, ki je imela negativne izkušnje s kršitvijo cestno prometnih predpisov, izstopajo moški, visoko in srednje izobraženi, stari od 30 do 45 let, samozaposleni in nezaposleni.

Graf 15:

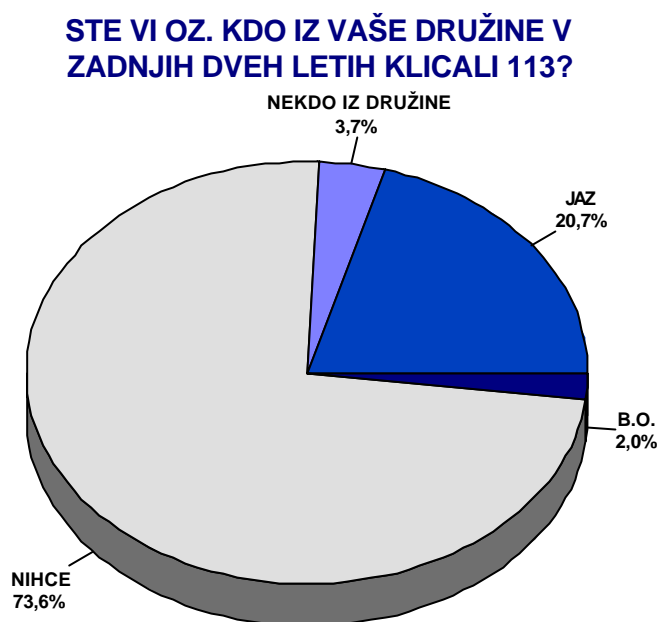
CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (n=482) - 2003 (n=454)

2.8 KLICANJE POLICIJE IN ODZIVNOST

Na osnovi rezultatov raziskave ugotavljamo, da je petina vseh sodelujočih v raziskavi v preteklih dveh letih klicala na interventno številko ali na policijsko postajo. Med anketiranci, ki so že klicali je nadpovprečen delež moških, mlajših in tistih v srednji starostni kategoriji ter visoko izobraženih.

CJMMK, Anketa o delovanju policije, junij 2003

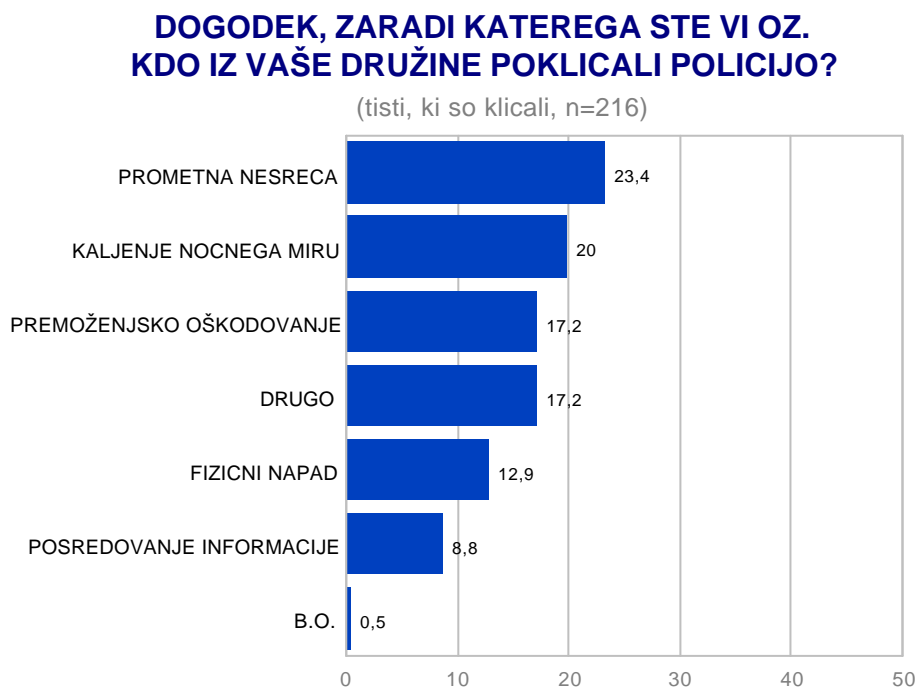
Graf 16:

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2003, N=882

Poglaviten povod za klic je bila glede na navedbe anketiranih prometna nesreca (23,4 %), zatem kaljenje nočnega miru (20 %), sledi premoženjsko oškodovanje (17,2 %) ter fizični napad (12,9 %).

Graf 17:

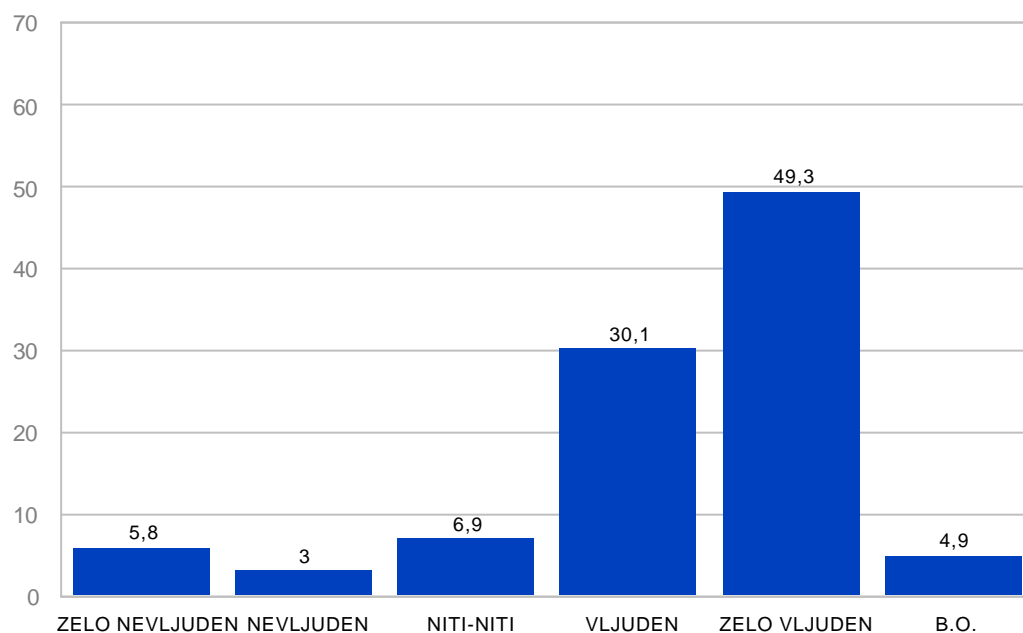
CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2003

Vecina anketirancev, ki je klicala policijo, je ocenila, da je bil policist, ki je sprejel klic zelo vljuden (79 %) in le 8,8 % vprašanih je menilo, da je bil odziv policista nevljuden.

Graf 18:

KAKO BI OCENILI VLJUDNOST POLICISTA, KI SE JE OGLASIL PO TELEFONU?

(tisti, ki so klicali, n=216)

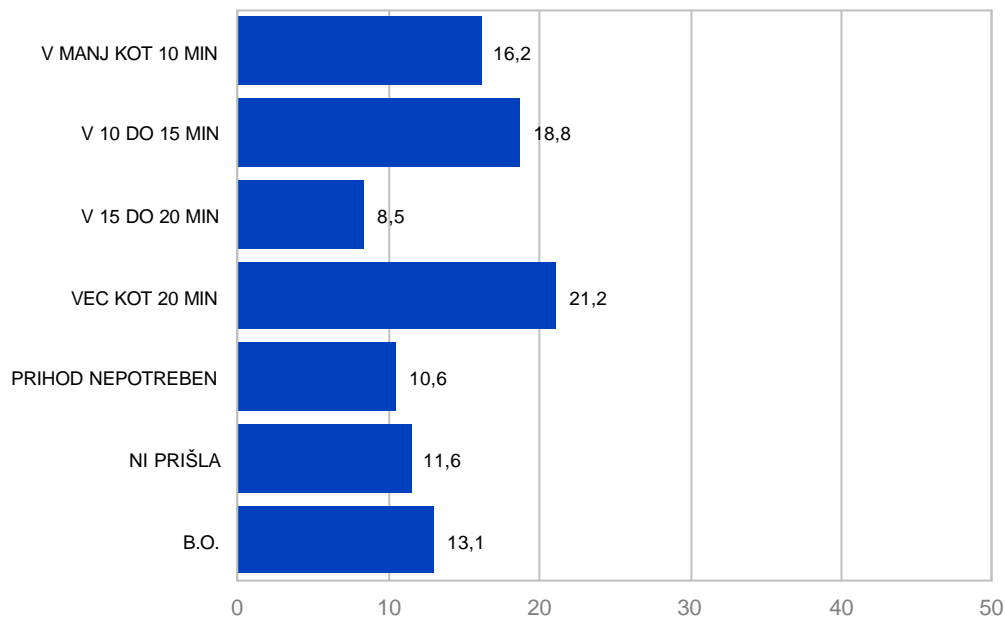
CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2003

Med respondenti, ki so imeli možnost oceniti čas prihoda policije na kraj dogodka prevladuje ocena, da je policija prispela na kraj dogodka po več kot dvajsetih minutah (21,1 %), 11 % anketiranih pa ugotavlja, da policija ni prišla na kraj dogodka.

Graf 19:

V KOLIKŠNEM CASU JE POLICIJA DEJANSKO PRIŠLA NA KRAJ DOGODKA?

(tisti, ki so klicali, n=216)

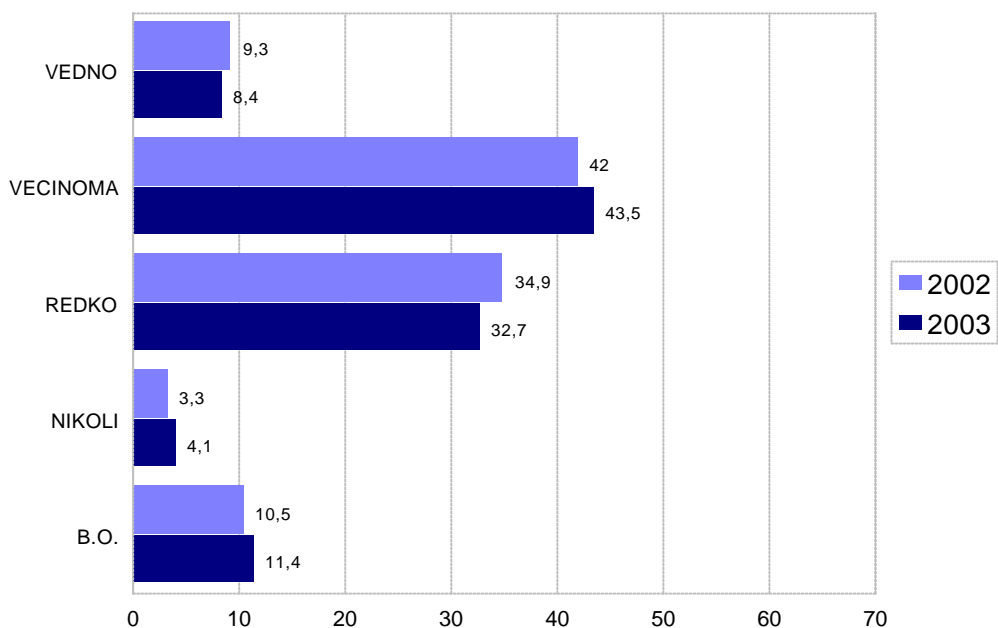
CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2003

2.9. OBVEŠCANJE JAVNOSTI S STRANI POLICIJE

Vec kot polovica anketiranih meni, da policija vedno oz. vecinoma javnost objektivno obvešča o dogodkih in svojem delu (51,9%), medtem ko jih 32,79 % trdi, da se to zgodi to le redko, oz. nikoli (4,1). Med anketiranci, ki ugotavljajo, da policija vedno poroča objektivno, je nadpovprečen delež starih 61 let in vec, imajo nižjo stopnjo izobrazbe in živijo na podeželju oz. v manjšem mestu.

Graf 20:

MENITE, DA POLICIJA JAVNOST OBJEKTIVNO OBVEŠČA O DOGODKIH IN DELU?

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (N=944) - 2003 (N=882)

V primerjavi z lansko meritvijo ne ugotavljamo znacilnih odstopanj v odgovorih respondentov.

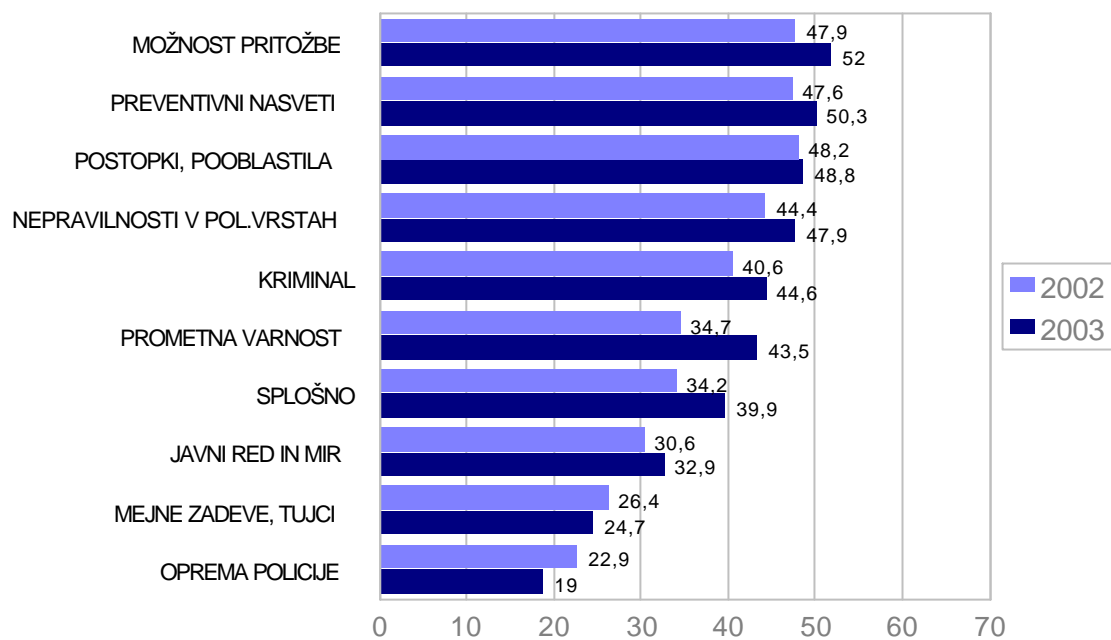
Katere informacije pogrešajo?

Anketiranci najbolj pogrešajo informacije o možnostih pritožbe (52 %) ter informacije o postopkih in pooblastilih policistov (48,8 %). V primerjavi z lansko meritvijo se je tako najbolj povecal delež respondentov, ki pogrešajo informacije o možnostih pritožbe. V tokratni raziskavi vec kot polovica vprašanih pricakuje oz. pogreša preventivne nasvete. Pomemben delež respondentov (47,9 %) pricakuje tudi informacije o nepravilnostih v policijskih vrstah. Najmanj anketirancev pogreša informacije s podrocja mejnih zadev in tujcev, informacije o opremi policije ter informacije s podrocja javnega reda. Ugotovimo lahko, da se je za vecino podrocij policijskega dela v primerjavi z lansko meritvijo povecalo zanimanje občanov, ki je največje med respondenti s srednjimi stopnjami izobrazbe, mlajšimi in tistimi v srednji starostni kategoriji ter prebivalci vecjih mest.

Graf 21:

ALI POGREŠATE INFORMACIJE, KI NAJ BI JIH POLICIJA POSREDOVALA JAVNOSTI?

(delež odgovorov "da")

CJMMK, Anketa o delovanju policije, 2002 (N=944) - 2003 (N=882)